

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

MAREC / 2013

7x foto: E. Pekná

CEZ PRÁZDNINY SME SA NENUDILI

(viac na strane 5)

V TOMTO ČÍSLE SI PREČÍTATE:

- ⌘ Aktuálne informácie z mesta a MsÚ
- ⌘ Výcvik MsP v Centre simulačných technológií
- ⌘ Fašiangová zabíjačka na námestí
- ⌘ Klub dôchodcov zhodnotil svoju činnosť
- ⌘ Úspechy športovcov
- ⌘ Spoločenská rubrika
- ⌘ Rajecké školy
- ⌘ Hrozby internetu
- ⌘ Tradície jari
- ⌘ Pozvánky na kultúrne akcie

CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA RAJCA S TROMI MESTAMI

Vzhľadom na nepriaznivé zimné počasie – striedanie mrazov a oteplenia, sa na cestách a chodníkoch nachádza množstvo výtlkov. Budú sa počas roka opravovať?

Keďže v ostatnom čase nemá mesto dostatok finančných prostriedkov na plošnú opravu ciest a chodníkov, tak sa opravujú niekoľko rokov iba čiastočne.

VÝTLKY NA JABLOŇOVEJ ULICI

Výtlky sa každoročne množia, a preto sme tak ako každý rok aj v tomto roku vyčlenili z rozpočtu mesta finančné prostriedky na nutné opravy. Postupne, ako nám to bude počasie dovoľovať, sa budú opravovať najviac zničené miesta na mestských komunikáciách.

VÝTLKY NA HOLLÉHO ULICI

Na ostatnom mestskom zastupiteľstve poslanci MZ rozhodli o tom, že spolu s doručením vyrubených daní dostanú obyvatelia mesta aj leták mestskej polície.

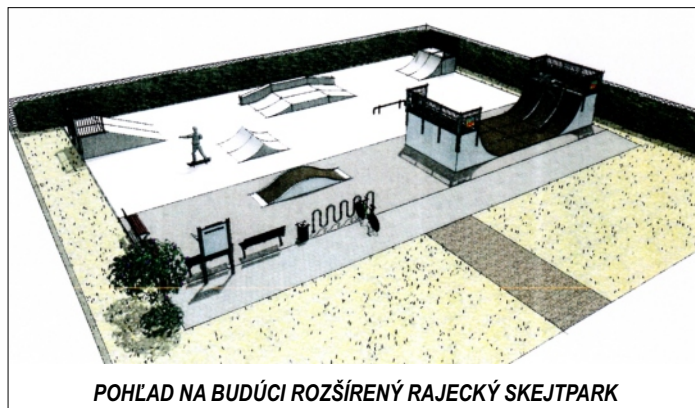
Áno, poslanci mestského zastupiteľstva odsúhlasili, že pri doručení obálok s vyrubenými daňami dostanú obyvatelia do rúk aj leták mestskej polície. V letáku bude Mestská polícia v Rajci informovať nielen o svojej činnosti, ale predovšetkým chce požiadať občanov o spoluprácu. Príslušníci mestskej polície sa chcú zamerať na väčšiu spoluprácu s občanmi, aby spoločnými silami dokázali byť pružnejší, akčnejší a dokázali rých-

lejšie reagovať na problémy, ktoré sa vyskytnú v našom meste.

Na ostatom MZ sa okrem iného prejednávala aj cezhraničná spolupráca mesta Rajec s rôznymi mestami.

Mesto Rajec spolupracuje s viacerými mestami na rôznych projektoch. Spoluprácu sme nadviazali s dvoma poľskými mestami – Kęty a Czechowice-Dziedzice a českým mestom Krnov. V súčasnosti máme rozpracovaných niekoľko cezhraničných projektov.

S poľským mestom Kęty sme vypracovali projekt *Postavme si svoj skejtpark*. V meste Kęty si postavili nový a v rámci nášho projektu budeme rozširovať súčasný skejtpark. Na poľskej strane je projekt už od jesene minulého roka schválený. Od októbra chodia žiaci zo Základnej školy na Lipovej ulici, zo základnej umeleckej školy alebo z Katolíckej spojenej školy na rôzne športové aktivity do Poľska, kde sú pre ne pripravené rôzne tvorivé dielne. V októbri tam bola výprava našich korčuliarov a skejtbordistov, v decembri sa deti učili street dance tance a v januári sa učili deti rôzne

POHLAD NA BUDÚCI ROZŠÍRENÝ RAJECKÝ SKEJTPARK

akrobatické prvky na korčuliach a skejtoch. Na našej – slovenskej strane je náš projekt v zásobníku, druhý pod čiarou, takže predpokladáme, že teoreticky by mohla byť niekedy v auguste podpísaná zmluva a mali by sme začať rozširovať rajecký skejtpark.

Ďalšiu spoluprácu sme nadviazali s mestom Czechowice-Dziedzice. S týmto mestom máme rozpracované dva projekty.

Jeden projekt sa týka seniorov. V rámci projektu, ktorý už bol na poľskej strane schválený, by mali naši seniori postupne absolvovať niekoľko exkurzií do Poľska, kde by si mali vzájomne predstaviť svoje regióny. Projekt je zameraný aj na vzdelávanie seniorov v oblasti práce s počítačom a s internetom. Do tohto projektu chceme zapojiť rajecký Klub dôchodcov

AKTUALITY Z MESTA

Na otázky odpovedá Ing. Ján Rybárik, primátor mesta

– denné centrum, ktorého členovia by mali počas tohto roka absolvovať niekoľko ciest do Poľska.

Druhý projekt s mestom Czechowice-Dziedzice je zameraný na prácu s mládežou a tvorivé dielne. Poľská strana si v rámci projektu vybuduje skejtpark.

V rámci slovensko-českej cezhraničnej spolupráce sme pripravili v spolupráci s mestom Krnov projekt na dobu-

dovanie javiska v kultúrnom dome. Tento projekt bol podaný na ministerstvo a v súčasnosti čakáme na jeho vyhodnotenie. Výsledky by sme mali poznať v priebehu troch mesiacov.

Za rozhovor ďakuje Šzá
3x foto: Šzá
1x foto: MsÚ

TANEČNÉ WORKSHOPY V POĽSKOM MESTE KĘTY

FEBRUÁROVÉ ZASADNUTIE MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Prvé tohtoročné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Rajci bolo zvolané na **28. februára 2013**.

V úvode, už tradične, predniesla správu o kontrole plnenia uznesení hlavná kontrolórka mesta Ing. Bibiana Sekáčová.

V druhom bode programu informoval primátor mesta poslancov MZ o zistených skutočnostiach v Domove vďaky od nástupu novej riaditeľky Mgr. Lívie Hodasovej.

Následne primátor mesta odovzdal slovo novému náčelníkovi Mestskej polície v Rajci Ing. Jánovi Jasenovcovi, PhD., ktorý predniesol poslancom mestského zastupiteľstva správu za prvé dva mesiace pôsobenia vo svojej funkcii.

V ďalších bodoch programu sa poslanci zaoberali zriadením vecného bremena a prenájmom nehnuteľností.

Vedúca finančného oddelenia Tatiana Záborská predložila na zasadnutie MZ oznámenia o zmene rozpočtu, a návrh zmeny rozpočtu Mesta Rajec na rok 2013. Oznámenia o zmene rozpočtu zobrali poslanci na vedomie a návrh zmeny rozpočtu mesta Rajec na rok 2013 jednomyseľne schválili. Poslanci schválili aj návrh zmeny rozpočtu Domova vďaky Rajec na rok 2013, termíny rozborov hospodárenia za rok 2012 príspevkových a rozpočtových organizácií mesta a termíny riadnych zasadnutí mestského zastupiteľstva pre rok 2013.

Jedným z posledných bodov rokovania bolo prednesenie Správy hlavnej kontrolórky mesta za rok 2012 a Správy o výsledku uskutočnených kontrol hlavnej kontrolórky mesta za obdobie december 2012 až február 2013. Obe správy zobrali poslanci na vedomie.

V interpeláciách kládli poslanci primátorovi mesta rôzne otázky, na ktoré im odpovedal. Poslanci taktiež predniesli svoje návrhy a podnety od občanov, ktorými sa budú zaoberať jednotlivé oddelenia mestského úradu.

MsÚ

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti

február 2013

83 rokov
Mária Rybáriková

marec 2013

70 rokov
Jozef Kardoš

80 rokov
Alfonz Kavac
Štefan Smatana

Srdečne blahoželáme!

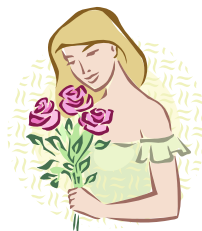
Narodila sa vo februári

Nela Janiková

Opustili nás

František Ďurek 1927 – 3.2.2013
Jozefa Bučková 1926 – 5.2.2013
Štefánia Dvorská 1922 – 16.2.2013
Janka Kučeríková 1912 – 17.2.2013
Veronika Slaboňová 1931 – 22.2.2013
Igor Johanides 1950 – 25.2.2013
Jozef Imrišek 1950 – 26.2.2013
Štefánia Pekaríková 1915 – 28.2.2013

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb a rodinných príslušníkov

VÝCVIK MESTSKEJ POLÍCIE V CENTRE SIMULAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

V rámci odborného výcviku absolvovala časť príslušníkov Mestskej polície v Rajci 30. januára výcvik v Centre simulačných technológií v Liptovskom Mikuláši. Rajecká mestská polícia ako prvá spomedzi ostatných obecných a mestských polícií na Slovensku, mala týmto jedinečnú možnosť overiť si svoje schopnosti v simulačnej streľbe z pištole.

PRÍSLUŠNÍK MsP JOZEF PEKARA PRI SIMULAČNEJ STREĽBE

Princíp takejto simulácie pozostáva v tom, že simulátor umožňuje overiť u strelačujúceho, akým spôsobom mieri na terč a strieľa. Systém takto objektívne posudzuje, či dochádza k chybám do momentu výstrelu a zároveň vyhodnocuje dosiahnutý výsledok vo virtuálnom terči. Simulátor dokáže každú streľbu spätne jednotlivo analyzovať. Získané informácie usmerňujú strelačujúceho, aby sa vyvaroval zistených chýb.

V rámci tejto časti mal každý policajt možnosť vyskúšať si približne desiatku sérií strelieb. Po ich zvládnutí bola simulácia sťažená striedavou streľbou na niekoľko terčov s časovým obmedzením streľby od 5 sekúnd až do 2 sekúnd na terč. Aj v tejto simulácii sa reálne vyhodnocovali všetky výsledky strelieb na virtuálnych terchoch.

Musím povedať, že túto časť streľby zvládli všetci príslušníci mestskej polície na dobrej úrovni.

Veľkým pozitívom takéhoto výcviku bola možnosť overenia si úrovne streleckých zručností i prípadných chýb, ktoré sa môžu počas streľby stavať. V reálnej streľbe na strelnici časť z týchto zručností nie je možné ihneď overiť a v mnohých prípadoch vyžadujú čas a nemalé finančné prostriedky. Aj tento výcvik prispel ku kvalitnému zdokonaleniu streleckých spôsobilostí našich príslušníkov Mestskej polície v Rajci.

Pracujeme pre vašu bezpečnosť.

Ing. Ján Jasenovec, PhD., náčelník MsP Rajec
1x foto: archív MsP

Mesto Rajec, poslanci Mestského zastupiteľstva v Rajci a Mestské kultúrne stredisko Rajec v spolupráci s Penziónom Dubová zorganizovali v piatok 8. februára **DOMÁCU FAŠIANGOVÚ ZABÍJAČKU** na námestí.

Aj keď bol ráno 10 stupňový mráz, každý, kto šiel v piatok po námestí, videl, že už od samého rána vládol na námestí čulý ruch. Bolo potrebné postaviť stoly na robenie zabíjačkových špecialít, spojzdrniť paráky na varenie, rozložiť stoly a lavičky na občerstvenie a rozložiť dáždniky, keby náhodou začalo snežiť.

Prasiatko už okolo 10. hodiny začal rozoberať mäsiar Ján Vanák s hlavnými pomocníkmi Jaroslavom Muchom a Ľubomírom Pialom za výdatnej pomoci

postupne na stoloch začali pribúdať klobásy a jaternice, ktoré sa uvarili a následne upiekli, krájalo sa mäso na pečenie, slanina na oškvarky a varila sa zabíjačková kapustnica.

Okolo poludnia bolo množstvo ľudí správne „hladne“ naladených na ochutnávku. Chutnú zabíjačkovú kapustnicu vydával primátor mesta Ing. Ján Rybárik. Ostatné vynikajúce špeciality – pečené klobásy, jaternice, mäso, oškvarky vydávali zamestnanci mestského úradu. Záujem ľu-

dí o špeciality bol veľký a za symbolický príspevok 1 euro, sa každý z chuti najedol, mnohí si dali zabaliť aj domov.

Ani v tomto roku nezostalo iba pri jedení. Od 13.30 hodiny vystúpila so spevom a tancom folklórna skupina z Katolíckej spojenej školy. Od 15. hodiny prišla, rozspievala a roztancovala všetkých divákov Ďurčanská muzika. Fašiangový sprievod z Ďurčinej obišiel

FAŠIANGOVÁ ZABÍJAČKA NA NÁMESTÍ

celé námestie, aby spevom, tancom a špásmi zabavil všetkých divákov a hodovníkov.

Po vzájomnej dohode medzi vedením Domova vďaka a Mestským kultúrnym strediskom Rajec Ďurčanská muzika prišla spríjemniť krásny fašiangový deň aj obyvateľom tohto

domova. Staručkí obyvatelia sa návšteve veľmi potešili.

Takmer celodenné podujatie aj podľa nadšených ohlasov divákov dopadlo na výbornú a vyzbieraný finančný príspevok v celkovej výške **796,07 eur** bude použitý na ďalšie kultúrne podujatia v meste.

Šzá
8x foto: S. Kalma

ROZPRÁVKOVÁ KRAJINA

Deti v krásnych maskách, s dobrou náladou a v sprievode svojich rodičov prišli 10. februára do Kultúrneho domu v Rajci, aby sa zabavili na Detskom karnevale.

Deti sa prevetli do svojich vysnívaných rozprávkových postavičiek. Stretli sa tu princezná, víly, či Saxana zo známej rozprávky, čerti, piráti, ježibaby, zajačiky, mačičky,

lienky, ale aj motýliky a nezabudol prísť ani sám Janko Hraško s veľkou lyžicou. Rodičia spolu s deťmi vynaložili veľké úsilie, aby vytvorili spoločne ich vysnívanú masku.

Na karneval ich prišli zabaviť piráti až z Karibiku. Pirátka Perla a pirát Jack zabávali deti počas celého popoludnia rozprávkovými hrami, súťažami a veselým

jašením. Deti si za odmenu po úspešných súťažiach odniesli domov sladký darček, niektoré aj zvieratko, meč či korunu z balóna. Karnevalový deň sa niesol hlavne v rytme hudby a spevu a pri rezkých tónoch diskotéky sa poriadne vytancovali a vybláznili.

Rozprávkový deň pre všetky deti pripravilo Mestské kultúrne stredisko Rajec, ktoré zároveň ďakuje všetkým sponzorom, ktorí podporili toto podujatie.

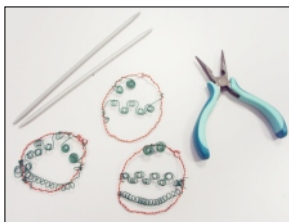
Šzá
3x foto: E. Pekná

REMESLÁ STÁLE ŽIVÉ

Staré rajecké remeslá oprášili žiaci oboch základných škôl z Rajca, z Kuneradu, z Rajeckej Lesnej, oboch materských škôl z Rajca a Špeciálnej základnej školy v Šuji na remeselných dielňach.

História **tkania** je pútavá, ale ešte zaujímavejšie je, keď si svojimi rukami môžete vyskúšať rôzne techniky – tkanie na nitelnicach alebo rámikoch, či priamo na krosnách.

Zdobenie medovníčkov už niekoľko rokov patrí k predvianočnému obdobiu a nenechá si ho ujsť takmer žiadne dieťa. Veď najlepšie na tom je to úžasné olizovanie sladkej polevy a ešte keď sa podarí urobiť krásny medovník, nie je nič krajšie.

Žiaci piateho ročníka sa na chvíľu mohli stať džarkami – malými **drotárskymi učňami**. Naučili sa zopár ozdobných prvkov z tohto krásneho remesla. Výsledkom ich úsilia bolo drôtené vajíčko.

Kreativitu **zdobenia veľkonočných kraslíc** si vyskúšali nielen ôsmaci ZŠ – dievčatá aj chlapci, ale i škôlkari. Zdobenie

voskom vyžaduje predstavivosť, ale hlavne šikovnosť, inak vám vosk zostane na paličke, ktorou sa nanáša a vajíčko zostane bez ozdôb.

No a aká by to bola Veľká noc bez **korbáčov**? Tie sa budú učiť pliesť nielen chlapci, ale i dievčatá siedmeho ročníka a dokonca už aj malí škôlkari.

E. Pekná
3x foto: E. Pekná

V poslednom februárovom týždni mali žiaci Žilinského kraja jarne prázdniny a preto prázdninovali aj rajeckí školáci. A aby sa deti doma nenudili, pripravilo pre nich Mestské kultúrne stredisko Rajec tvorivé dielne.

CEZ PRÁZDNINY SME SA NENUDILI

Počas troch dní si každodenne okolo dvadsať detí vyrobilo počas dopoludnia zaujímavé predmety.

V utorok si vyrobili krásne košíčky z netradičného materiálu – z vlnenej priadze. Aby si mali čo do košíčka vložiť, v stredu si vyzdobili zaujímavými technikami veľkonočné kraslice a vo štvrtok si ešte vytvorili z papiera a nití pomocou ihly veľkonočnú sliepočku, ktorú si môžu zavesiť na stenu či okno. Keďže deti boli veľmi šikovné, niektoré z nich si stihli vyrobiť počas predpoludnia aj niekoľko výrobkov naraz a už v predstihu sú tak pripravené na nadchádzajúce veľkonočné sviatky.

Deťom sa dielne veľmi páčili a už teraz sa tešia na ďalšie, ktoré pre nich v budúcnosti pripravíme.

Šzá
1x foto: E. Pekná

HROZBY INTERNETU

Dnešná informačná doba prináša celý rad možností, ktoré boli ešte v nedávnej dobe nepredstaviteľné. Internet umožňuje spájať ľudí, poskytuje ľahšie riešenie rady problémov, vytvára celú škálu možností v získavaní informácií a podobne. Tieto pozitíva skrývajú aj celý rad negatív, pri ktorých je možné internet zneužiť na rôzne účely.

Mesto Rajec sa pripojilo k aktivitám, ktoré informujú o možnosti prevencie pred zneužívaním prostredníctvom internetu. Najohrozenejšou skupinou obyvateľstva sú najmä deti a dospievajúca mládež, samozrejme že možnej hrozbe môžeme čeliť aj my dospelí. Cieľom kampane je prostredníctvom plagátov *Ublížujú ti na internete?* alebo *Obťažujú ťa na internete?* informovať žiakov a študentov v jednotlivých vzdelávacích inštitúciách v Rajci, ako aj ostaných obyvateľov mesta na webovej stránke mesta a na vývesných tabuliach mesta, o možných hrozbách, akými je napríklad:

- **netolerancia na internete** – internet je voľný a slobodný virtuálny priestor. Na jednej strane sa tu každý môže realizovať, vytvárať tu niečo nové, každý si tu

môže nájsť svoje vlastné miesto. Na druhej strane sa však na internete môžu prezentovať aj ľudia s netolerantnými názormi.

- **zneužitie osobných údajov** – hlavné riziko poskytnutia akýchkoľvek osobných údajov prostredníctvom internetu spočíva v tom, že sa priamo či nepriamo dostanú k niekomu, kto ich môže zneužiť. Ak takéto údaje uverejníte dávate ich voľne k dispozícii a strácate nad nimi kontrolu.
- **nevyžiadany obsah** – okrem dôležitých a užitočných informácií sa cez internet a e-mail šíri veľa zbytočného balastu. Prichádza množstvo reklamných správ a výhodných ponúk, preposlaných vtipných e-mailov a varovaní pred rôznymi nebezpečenstvami, ale aj vírusy a iný škodlivý softvér.
- **internetové podvody** – internet má mnoho výhod, ktoré môžete využiť vo svoj prospech ako neobmedzené šírenie informácií, rýchlosť, prístup k službám kdekoľvek a kdekkoľvek. Tieto výhody internetu však vedú využiť aj podvodníci.
- **kyberšikanovanie** – je jedným z najčastejších negatívnych javov na internete. Nie je to nič nové, je to len prejav, ktorý sa objavuje v inom priestore. S rozšírením moderných technológií sa aj výrazná časť šikanovania presunula do virtuálneho prostredia. Pre agresorov je ľahšie ubližovať niekomu, komu sa nemusia pozeráť priamo do očí, menej vnímajú emócie a zranenie obeť, menej si uvedomujú závažnosť svojho konania a zodpovednosť zaň.
- **hry a gambling** – hra je prirodzenou súčasťou ľudského života a detského obzvlášť, je prostriedkom pre osvojovanie si nových zručností a získavanie nových skúseností. Je relaxom, zábavou i spoločenskou aktivitou. V ostatných rokoch si čoraz väčší priestor získava hranie hier na počítačoch, mobiloch a hracích konzolách. Okrem pozitív majú však počítačové hry aj svoje riziká, napr. jednostranné zameranie aktivít dieťaťa alebo riziko vzniku závislosti.
- **sexualita na internete** – ako sa deti dostávajú do puberty téma vzťahov a sexualit pre nich začína byť veľmi príťažlivá. Zaujímajú sa o všetko, skúšajú čo je atraktívne a čo zaujme opačné pohlavie. Internet je so svojimi možnosťami na komunikáciu a anonymitou ideálny priestor pre flirtovanie, nadväzovanie

vzťahov, experimentovanie s rôznymi rolami a aj objavovanie sexualit. Zároveň je však aj miestom, kde deti môžu natrafiť na erotický obsah, ktorý nie je pre ne určený alebo môžu samy prekračovať hranice akceptovateľného správania. Takisto sa môžu stretnúť so sexuálnym obťažovaním.

- **internetové známosti** – internet je priestor, kde sa ľudia majú možnosť prezentovať, kde komunikujú s kamarátmi a blízkymi, kde rozvíjajú existujúce vzťahy alebo nadväzujú nové. Možnosť stretnúť sa s ľuďmi s podobnými záujmami, nájsť si nových priateľov či partnerov je lákavá pre deti i dospelých. Zoznamovanie cez internet má však aj svoje riziká, nie vždy si môžete byť istí, kto je tá osoba na druhej „strane“ a podobne.

Tieto a podobné riziká sú v dnešnej dobe súčasťou kybernetického priestoru, ktoré internet obsahuje. Je dôležité mať na zreteli, že obeťou takéhoto konania môže byť my všetci, a preto opatrnosť je vždy na mieste.

Podrobnejšie informácie o projekte môžete získať na webových stránkach www.pomoc.sk, www.stopline.sk, www.zodpovedne.sk prípadne www.ovce.sk.

Zdroj: www.pomoc.sk

Spracoval: Ing. Ján Jasenovc, Ph.D.,
náčelník MsP Rajec

ÚSPECHY KATOLICKEJ SPOJENEJ ŠKOLY NA ŠKOLSKÝCH OLYMPIÁDACH

Olympiáda v anglickom jazyku sa konala 16. januára na pôde Gymnázia na Varšavskej ulici v Žiline. Z našej školy sa v silne zastúpenej kategórii 2B umiestnil na peknom šiestom mieste študent Martin Čerňan zo septimy nášho osemročného gymnázia.

Ďalšou jazykovou olympiádou bola **Olympiáda v nemeckom jazyku**, ktorá sa uskutočnila 23. januára na Gymnázium na Hlinskej ulici v Žiline. Študentka sexty Daniela Kluchová, ktorá reprezentovala našu školu, získala 2. miesto spomedzi ôsmich zúčastnených gymnázií. Prajeme im veľa vytrvalosti a chuti v štúdiu jazykov.

Zo školského kola **Geografickej olympiády** postupovalo jede-

násť žiakov. Títo si zmerali sily 7. februára vo vyššej úrovni, v rámci ktorej bolo v jednotlivých kategóriách zastúpených približne 50 žiakov. Z týchto žiakov sú deviatimi úspešnými riešiteľmi, čo znamená, že dosiahli minimálne 65 bodov zo 100. Medzi najlepších patria: 1. miesto Kamil Huljak (5. ročník CZŠ), 4. miesto Filip Brodňan (sekunda GAŠ), 4. miesto Marek Závadský (tercia GAŠ), 3. – 4. miesto Michaela Augustínová (9. ročník CZŠ), 3. – 4. miesto Adam Martinec (9. ročník CZŠ). Niektorí z nich postupujú do krajského kola tejto súťaže. Taktiež im blahoželáme a prajeme im veľa úspechov v ďalšom kole.

Kolektív pedagógov KŠŠ

ZÁPIS DETÍ DO PRVÉHO ROČNÍKA

Zápis detí do prvého ročníka pre školský rok 2013/14 sa na Katolíckej spojenej škole uskutočnil 18. a 19. januára.

Pedagógovia prvého stupňa pripravili slávnostný zápis budúcich prvákov, ktorý sa niesol v duchu ľudových tradícií. Od začiatku sprevádzali predškolákov po jednotlivých stanovištiach dievčatá, deviatačky, v ľudových krojoch. Deti sa snažili zvládnuť rôzne úlohy a aktivity, o ktoré nebola núdza.

Najskôr spoznali, čo je to hrnčiarsky kruh a zároveň sledovali, ako sa vyrábajú hlinené hrnčeky. Potom si sami mohli z hliny vyvalkať a formičkou vykrojiť svoj obľúbený tvar. Následne si pri harmonike zaspievali a zatancovali jednoduchý ľudový tanček.

Svoju zručnosť s prútkami si mohli pre-

veriť v ďalšej triede, kde tvorili s drôtkom – vymodelovali geometrické tvary a čísla. Čakala ich tu aj krásna čipka, no nielen originál, ale aj na papieri. Pri obťahovaní a kreslení rôznych tvarov učiteľka overovala na príklad správne držanie pastelky, poznanie farieb a podobne. Na rad prišla aj ľudová

slovesnosť. Deti hádali hádanky, hovorili vycítanky a pomenúvali rozprávkové bytosti. Pri každom stanovišti boli deti odmenené peknými darčekom a samozrejme fotografiou, ktorá im bude pripomínať túto milú udalosť.

1x foto: archív KSŠ

Kým predškoláci absolvovali všetky úlohy a aktivity, rodičia vybavili samotný zápis. Čakanie na svoje ratolesti im spríjemnilo malé občerstvenie a sledovanie prezentácie zo života školy.

To bol v krátkosti náš zápis budúcich prváčikov. Veríme, že zažili skvelú atmosféru a už sa tešia na nový školský rok. Tak dovidenia v septembri!

Mgr. Jana Barteková, KSŠ

My, žiaci a žiačky sexty, kvinty, tercie a 8.A, sme sa zúčastnili 4. až 8. februára plaveckého výcviku v Mojmírovciach.

PLAVECKÝ VÝCVIK V MOJMÍROVCIACH

V pondelok ráno sme plní očakávania a neskrývaného nadšenia nastúpili do autobusu, ktorý nás doviezol až pred kaštieľ. Po ubytovaní a vybalení sme mali výborný obed, po kto-

rom sme prišli dosť vyčerpaní, avšak nie natoľko, aby sme hneď v tichosti zaspali.

Navštívili sme taktiež termálne kúpalisko v Poľnom Kosoze, kde sa nám veľmi páčilo.

rom sme nedočkavo išli do prezliekarní, kde sme sa poobliekali do plaviek. Pri bazéne nás čakali náš pán kaplán Pavol Gera a pán učiteľ Vladimír Baďura, ktorí na nás počas celého výcviku dozerali a pomáhali nám zdokonaľiť naše plávanie.

Naučili sme sa plávať štýly ako kraul, prsia, znak, skákať šípky do vody a iné. Popri plávaní, ktorého sme sa zúčastňovali dvakrát denne, sme využili aj telocvičňu, kde sme si zahráli futbal, volejbal a bedminton.

V utorok sme sa spoločne vybrali na výlet do Nítry, po kto-

Počas plaveckého výcviku sme mali aj dve sväté omše v tamojšom kostolíku a tiež večerné modlitby, ktoré viedol náš pán kaplán.

Plavecký výcvik nám pomohol nielen zdokonaľiť naše plavecké znalosti, ale nájsť si aj nových priateľov a zblížiť sa s tými starými. Zanechal v nás veľa skvelých zážitkov, na ktoré budeme s radosťou ešte veľmi dlho spomínať.

Dominika Ľudviková
a Olga Kasmanová, kvinta KSŠ
1x foto: archív KSŠ

NAVŠTÍVILI SME POSILŇOVŇU

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti detí, ktorá má byť pestrá, zmysluplná, rozvíjajúca detskú osobnosť, využívame viaceré vnútorných projektov našej materskej školy. Jedným z týchto projektov je aj projekt *V zdravom tele, zdravý duch*. Jeho cieľom je podporiť u detí chápanie zdravého životného štýlu. Hlavnou motiváciou pre nás učiteľky tretej triedy Materskej školy na ulici Obrancov mieru k návšteve rajeckej posilňovne bolo naučiť deti správnym návykom, ako sa starať o svoje telo.

Po predhádzajúcom dohovore s majiteľom posilňovne sme tak urobili 15. februára. Deťom sa v posilňovni evidentne páčilo, pretože na nič nečakali a doslova hneď obsadili dva stroje, na ktorých začali pod vedením trénera Richarda Duháčka aj cvičiť. Všetkým deťom dal možnosť vyskúšať si svoj silový potenciál na viacerých strojoch. Deťom sa z posilňovne vôbec nechcelo ísť, ale sladká odmena čakajúca na nich pri dverách ich konečne motivovala.

Touto cestou sa chceme ešte raz poďakovať v mene všetkých detí majiteľovi posilňovne Richardovi Duháčkovi za jeho pohostinnosť a ústretovosť.

Edita Pekaríková, triedna učiteľka
Mgr. Marta Foltánová, učiteľka MŠ

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
ďakuje Matúšovi Kušnírovi za výstavu fotografií.

POZVÁNKA NA SPOLUPRÁCU

Milí priatelia, obraciame sa na vás s ponukou o spoluprácu pri tvorbe mesačníka *Rajčan*.

Zorganizovali ste nejaké zaujímavé podujatie? **Chcete o niečom INFORMOVAŤ?** Prekvapilo vás niečo? Alebo vás niečo rozhorčilo? Napíšte o tom, radi vám príspevok uverejníme.

Chcete uverejniť INZERÁT? Oslovte nás, za primeraný poplatok vám ho zverejníme.

Blížšie informácie získate priamo v redakcii: Mestské kultúrne stredisko Rajec, Námestie SNP 2/2, 015 01 Rajec, tel.č.: 041/542 47 03 alebo e-mail: mesacnikrajcan@rajec.net

Redakcia

Svoju celoročnú činnosť zhodnotili členovia Klubu dôchodcov – denné centrum na svojom stretnutí 20. februára. Klub riadi deväťčlenný výbor. Jednotlivé akcie počas roka boli doplnené kultúrnymi

ZHODNOTILI ČINNOSŤ KLUBU DÔCHODCOV

programami, ktoré si pripravili žiaci našich škôl a niekoľkými aktuálnymi prednáškami.

Na našom ostatnom stretnutí sa uskutočnila aj prednáška o činnosti integrovaného záchranného systému a o využívaní tiesňového volania na univerzálne číslo 112. Túto zaujímavú prednášku predniesol vedúci oddelenia integrovaného záchranného systému v Žiline Ing. Miroslav Bobčík. Prednáška bola doplnená premietnutím filmu o ich činnosti.

Denné centrum spolupracuje s mestským úradom a je otvorené od nedele do štvrtku denne od 14. do 17. hodiny. Klub je aj členom spriatených klubov Žilinského kraja a v tomto roku oslávime 35. výročie založenia nášho klubu. Pohodu a príjemné posedenie zabezpečujú členovia výboru a hudobná skupina Kvanto.

Predseda klubu Štefan Pecho na záver poďakoval všetkým, ktorí sa podieľajú na práci tohto zariadenia, ako i sponzorom a členom, ktorí rôznymi spôsobmi prispievajú k úspešnej činnosti nášho zariadenia.

*Štefan Pecho, predseda Klubu dôchodcov – denné centrum
1x foto: Pavol Rýpal*

ODIŠLA NAJSTARŠIA OBČIANKA NÁŠHO MESTA

V januári tohto roku sme aj na stránkach nášho časopisu blahoželali ku krásnemu životnému jubileu najstaršej občanke nášho mesta Janke Kučeríkovej.

Foto: Šzá

S hlbokým smútkom vám oznamujeme, že **Janka KUČERÍKOVÁ** nás v nedeľu 17. februára 2013 opustila vo veku 101 rokov.

Posledná rozlúčka s ňou sa uskutočnila 19. februára na rajeckom cintoríne.

Všetkým pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť.

Češť jej pamiatke!

Mesto Rajec
a Mestské kultúrne stredisko Rajec

VŠETKY DETI POTREBUJÚ POROZUMENIE A REŠPEKT

Všetky deti potrebujú porozumenie a rešpekt je názov projektu podporený z Fondu Hodina deťom, ktorý zriadila a spravuje Nadácia pre deti Slovenska. Tento projekt od septembra 2012 realizuje nezisková organizácia Áno pre život.

Zámerom projektu je prostredníctvom jednotlivých aktivít naučiť spolupracovať deti zo sociálne ohrozených rodín s ich spolužiakmi a rovesníkmi, dať všetkým deťom možnosť získať a prehlbovať životné, sociálne, či komunikačné zručnosti a podporovať hodnoty ako porozumenie, tolerancia, rešpekt, spolupráca, priateľstvo, pomoc iným. Projekt prebieha v spolupráci s Katolíckou spojenou školou v Rajci.

Počas trvania projektu prebieha dvakrát mesačne remeselná keramická dielňa, kde sa deti učia pracovať s hlinou, spoznávajú jej vlastnosti, spoločne tvoria pekné veci a učia sa posilňovať svoju sebadôveru a vytvárať priateľstvá. Druhou aktivitou s podobným zámerom je fotografická dielňa, na ktorej sa deti a mladí ľudia zoznávajú so základmi fotografovania. Lektor ich vedie k pochopeniu, že fotografovať neznamená len stlačiť spúšť, ale treba sa na svet vedieť správne pozeráť. Ďalšími aktivitami sú se-

minár o rodinných financiách pre mladých ľudí, či stretnutia pre učiteľov s odborníkom. Učitelia sa môžu naučiť spoznávať špecifické

REMESELNÉ KERAMICKÉ DIEĽNE

ké potreby svojich žiakov a hľadať efektívne spôsoby práce so žiakmi počas vyučovania, čím by sa mohla uľahčiť ich náročná práca.

V predvianočnom období deti pod vedením dospelých zorganizovali vianočné trhy, kde prezentovali tvorbu remeselnej dielne, mohli využiť získané vedomosti a nadobudnúť ďalšie životné, sociálne či komunikačné zručnosti a organizačné schopnosti.

V nadchádzajúcich mesiacoch budú spomínané aktivity pokračovať a projekt sa bude naďalej snažiť naplňať svoje ciele.

*Terézia Podolanová, koordinátorka projektu,
Áno pre život n.o.
1x foto: archív Áno pre život*

TRADÍCIE JARI

Najvýznamnejšia časť jarných tradícií, zvykov a obyčajov spadá do obdobia veľkonočného týždňa, ktorého vyvrcholením je Veľká noc. Veľkonočným týždňom sa končí štyridsaťdňové obdobie pôstu. Tieto dni viazali k sebe rad obradových zvykov a obyčajov, ktoré majú svoje korene ešte v predkresťanskom období. Veľkonočné zvyky a obyčaje sú iné vo svete a iné u nás. V celom kresťanskom svete však symbolizujú radosť z nového života, znovuzrodenie, svetlo, nádej. V Poľsku napr. chodia ľudia posväcovať vajička a šunku do kostola, vo Francúzsku schovávajú vajička po záhrade a len málokde patrí k veľkonočným sviatkom šibanie a polievanie, tak ako u nás...

Na **Popolcovú stredu** ženy obzvlášť starostlivo vydrhli všetok riad, aby na ňom nezostalo ani trocha masnoty. V tento deň sa drží prísny pôst, dospeli sa môžu dosýta najesť len raz denne. Obyčajne sa jedli v šupke uvarené zemiaky so surovou kyslou kapustou.

ŠŔAVEĽOVÁ POLIEVKA

Na **Zelený štvrtok** sa ľudia umývali v potokoch, aby boli silní a zdraví. Pred protivienstvami bosoriek chránili zvieratá uväzovaním červených stužiek do hrív a na chvosty. Gazdiné veľkými zväzkami kľúčov obchádzali domy, stajne, sýpky a hlasným štrnganím vyhánali zapeščené myši. V jednotlivých oblastiach Slovenska sa na Zelený štvrtok pripravovali osobitné pôstne jedlá, v ktorých prevládala zelená farba ako napr. polievka z jarných bylín a zeleniny, šŕaveľový či špenátový prívarok s vajcom natvrdo alebo volským okom, fazuľový prívarok a pod. Vo všetkých kresťanských kostoloch sa zväzujú zvony, ktoré sa rozozvučia až na Bielu sobotu, ich „funkciu“ preberú hlučné rapkáče.

Deň Ježišovej smrti - **Veľký piatok** je najvýznamnejším sviatkom pre evanjelikov. V tento deň sa nesmie pracovať so zemou, vládne prísny pôst. Jesť sa môže iba raz za deň, aj to skromne. Jedia sa iba bezmäsité jedlá ako šúľance či rezance s makom, strukoviny a ryby. V tento deň smútku nad utrpením Ježiš Krista sa však kedysi odporúčalo strihať vlasy, štepiť stromy či značkovať dobytok – rany sa mali dobre hojiť.

Biela sobota sa nesie v znamení príprav obradných jedál a domácností sa zdobia vajičkami, kuriatkami, zajačikmi (znak nového života). Po západe slnka sa očakáva Kristovo zmŕtvychvstanie a zvony sa znovu rozozvučia. V kostoloch posvätia košíky s jedlom (hrudka syra, mäso, koláč – baránok) a všetci členovia rodiny by sa mali pohostiť za jedným stolom.

Bez **vajičok** si Veľkú noc nevieme ani predstaviť. Patria na sviatočný stôl – či už varené, alebo ako dekorácia. Vajičko bolo od nepamäti symbolom zrodenia a plodnosti. Dodnes sú symbolom jari a Veľkej noci a zostali i vďačným podarúňkom pre oblievačov na Veľkonočný pondelok.

Každý rok pred Veľkou nocou, cez „**pašiový týždeň**“ chystávali dievky farby, roztápali vosk, vyškrabávali na kraslice milé slová, ornamenti, štylizované

motívy, veršičky, mená, porekadlá, štvorlístky, ďateľinky... Vajička sa pôvodne farbili tým, čo poskytovala príroda.

Na viacerých miestach na Slovensku sa farbili napr. v čiernej káve, Na Pohrodní, ale i v Brezovej v odvare z cibuľových šupiek, v okolí Žiliny v odvare z jelšovej kôry, na východnom Slovensku v odvare z orechových listov, na Považí v šafranovom výluhu. Dnes ich, čo je veľká škoda, zastúpili čokoládové vajička.

Po **Veľkonočnej nedeli**, keď sa konzumujú vyberané pochúťky (šunka, údené mäso, koláče, vianočky), prichádza najveselší deň – **Veľkonočný pondelok**. Na východe Slovenska sa zvyčajne polieva, na západe zase dievčatá a ženy čaká šibačka. Vodou sa majú zmyť choroby a dotyk korbáča má preniesť silu rastu a života.

Hoci sa veľkonočné sviatky stali skôr rodinnými sviatkami, vo viacerých obciach sa ešte zachovávajú ich tradície – o ich oživenie sa väčšinou starajú folklórne súbory či milovníci ľudových zvykov.

Aj keď v Rajci nemá šibačka a oblievačka takú tradíciu ako kedysi, vyzdobme si domovy aspoň živou výzdobou – úplne nám na to postačia vajička, bahniatka, zelené vetvičky, naklíčená tráva, narcisy či tulipány...

Šzá

5x ilustračné foto: internet

RAJECKÝ BOROŠOVEC UŽ PO OSEMŇASTYKRÁT

Pozývame všetkých športovcov na 18. ročník Rajeckého Borošovca, ktorý sa uskutoční 16. marca so štartom o 11. hodine v Šuji. Prezentácia bude už tradične v hostinci Oáza v Šuji. Všetci ste srdečne vítaní. V tomto roku sa pretek bude niesť v znamení 20. výročia založenia Maratón klubu Rajec. Verím, že najlepšia oslava je krásny športový zážitok a ten nám poskytne práve Borošovec a jeho úskalí, ktoré už veľmi dobre poznáme, a predsa vždy prekvapí niečím novým.

1x foto: archív MK

ÚSPEŠNÍ BEŽKÁRI A TRIATLONISTI

Majstrovstvá SR v Zimnom triatlone Zuberec (6 km beh – 12 km bicykel – 9 km bežky), 10. februára: Po dlhom čase sme opäť išli päťčlenná skupina na triatlon. Zima bola krásna ako vyšitá, trate v Zuberci upravené, len bicykel sme si z polovice odtlačili v hlbokom snehu. Bol to zážitok nielen športový, ale ja rodinný vďaka srdečnosti usporiadateľov. Domov sme si všetci odniesli ceny a samozrejme ďalšiu chuť do ťažkého, ale krásneho boja.

Medzi deťmi do 15 rokov sa umiestnil Vratko Šimek na 2. mieste. V hlavnej kategórii mužov obsadil Lukáš Pekný 10. miesto (1:30). Zdeno Koleda zvíťazil s časom 1:22 v kategórii muži do 40 rokov. Pavol Uhlárik obsadil v kategórii nad 50 rokov 2. miesto (1:34). V kategórii OPEN ženy získala Jana Koledová Ž. krásne 1. miesto (1:59).

II. zimné kritérium v Žiline (10 km), 16. februára: Aj keď podmienky boli snehové, čo sa na beh veľmi nehodí, výkony tomu nenasvedčovali. V prvej desiatke dobehlo päť našich najlepších mužov. Celkovo bežalo deväť Rajčanov. Z. Koleda 39:15, P. Prokopovič 41:14, L. Pekný 41:18, P. Holeša 41:30, M. Kasman 41:31, P. Uhlárik 46:48, J. Slotá 50:29, J. Uhlárik 51:31, J. Koledová Ž. 55:09.

Rýchlostné preteky na bežkách Rajec – Luhy, 17. februára: Celý týždeň sa pripravovala trať na nedeľný súboj. Počasie bolo krásne, trate pripravené a v nedeľu napadol čerstvý sneh. To znamenalo znova šľapať. Ale nebolo to žiadny problém, pretože zrazu tu bolo 20 bežkárov a všetci spoločnými silami upravili terén priam hodný Majstrovstiev Rajca na bežkách.

Absolvovali sa dve kolá, rozhodoval najlepší dosiahnutý čas trati dlhej 950 m. Tentokrát víťazstvo patrilo *Lukášovi Peknému*, ktorý na bežkách ukázal svoju silu a rýchlosť. Tesne za ním skončil Zdeno Koleda a tretí nestarnúci Pavol Uhlárik. Pokiaľ sa pretekalo, klasičkári Jozef a Mária Pekná s Ľubkou Cesnekovou zvládli smer Rajecká Lesná Sv. Anna a späť, čo tiež splnili v limite.

Výkony najlepších: 1.m. Lukáš Pekný 3:10, 2.m. Zdeno Koleda 3:12, 3. m. Pavol Uhlárik 3:18.

Ďakujeme rozhodcom Jarke U. a Ivke S., Palkovi S. za ulievanie a všetkým za krásne stretnutie, dobrú náladu a ich výkony. O rok sa stretneme už priateľsky.

Halové majstrovstvá SR, 24. februára: Patrik Holeša si na trati dlhej 3 000 metrov vybojoval 10. priečku na Slovensku. S časom 9:18:12 si svoj osobný rekord zlepšil o 27 sekúnd. Chlapec, ktorý prvýkrát zabehol Borošovec pred dvoma rokmi sa rozhodol stať bežcom a je na najlepšej ceste za skvelými výkonmi.

Za Maratón klub Rajec Jkž

Podpora uľahčenia vstupu a udržania sa na trhu práce pre osoby s rodinnými povinnosťami v rajeckom regióne.

PODPORA UĽAHČENIA VSTUPU NA TRH PRÁCE

V auguste 2012 začala nezisková organizácia Áno pre život realizovať projekt s názvom *Nový systém podpory ženám s rodinnými povinnosťami v rajeckom regióne pomocou zriadenia Femkubátora*. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Cieľom projektu je riešenie problémov osôb s rodinnými povinnosťami pri ich návrate na trh práce alebo pri udržaní si zamestnania. Pre cieľové skupiny sú realizované viaceré aktivity, ako napríklad informačné služby a poradenstvo pre začatie podnikateľských aktivít a pri zorientovaní sa na trhu práce, taktiež odborné poradenské služby psychológa a právnicka pri krízových rodinných situáciách a taktiež viaceré vzdelávacie kurzy.

V období od 14. do 31. januára bol realizovaný akreditovaný vzdelávací *Kurz počítačových zručností pre začiatočníkov a mierne pokročilých*. Absolvovalo ho 20 žien z rajeckého regiónu, ktoré po záverečnej

skúške získali *Osvedčenie o získanom vzdelaní s celoštátnou platnosťou*. „*O tento kurz bol veľký záujem, účastníčky boli veľmi spokojné s náplňou kurzu i s lektorom.*“

POČÍTAČOVÝ KURZ PRE ZAČIATOČNÍKOV

Svedčia o tom ich spätné väzby, v ktorých zároveň deklarujú obrovský význam takéhoto vzdelávania a záujem o ďalšie kurzy, ako napríklad kurz počítačových zručností

pre pokročilých či kurz opatrovateľstva a ďalších remeselných techník“, uvádza Anna Verešová z neziskovej organizácie Áno pre život.

Organizácia v rámci projektu pripravuje ďalšie vzdelávanie, a to *Abeceda podnikania* s cieľom podpory účastníkov k samozamestnaniu. Výsledkom kurzu bude vypracovaný podnikateľský zámer. Ďalším kurzom bude akreditovaný *Kurz Opatrovateľstvo pre krajiny EÚ* s cieľom pripraviť absolventa pre osobnú prácu s klientom. Absolventi sa môžu uplatniť v zariadeniach sociálnych služieb alebo v zariadeniach zdravotníckej starostlivosti ako opatrovatelia, prípadne ako prevádzkovatelia predmetnej živnosti.

Pre matky s deťmi je zároveň k dispozícii priestor Materského centra, kde im je poskytnutá dočasná starostlivosť o deti počas ich vzdelávania.

Materské centrum bolo tiež vytvorené v rámci uvedeného projektu. Po ukončení projektu bude približne 40 vškolených účastníkov schopných nájsť si prácu ako opatrovatelky, či založiť si vlastné podnikateľské aktivity.

Anna Verešová, Áno pre život, n.o.
1x foto: archív APZ

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
V SPOLUPRÁCI S KRAJSKÝM KULTÚRNYM STREDISKOM V ŽILINE

DĚTSKÁ

IMPROLIGA

streda 27. marca 2013

o 15.00 hod.

VEĽKÁ ZASADAČKA
MsÚ V RAJCI

inzercia

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
VÁS POZÝVA NA VÝSTAVU VEĽKONOČNÝCH KRASLÍC

TETIČKO, TETIČKO,
DANĽE MAĽOVANÉ VAJÍČKO...

5.3. - 2.4.2013

Výstavná sieň Radnice v Rajci

MESTO
RAJEC

KOMISIA PRE ŠKOLSTVO,
KULTÚRU A ŠPORT PRI MESTSKOM ZASTUPITELSTVE

MESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
RAJEC

VÁS POZÝVAJÚ NA SLÁVNOSTNÉ VYHLÁSENIE

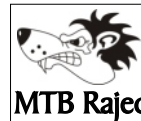
NAJLEPŠÍ ŠPORTOVEC Mesta Rajec za rok 2012

22. marca 2013 (piatok) o 15.00 hod.

VELKÁ ZASADAČKA MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

Klub
Malého
Futbalu
Rajec

MESTSKÁ KNIŽNICA PRI MESTSKOM
KULTÚRNOM STREDISKU RAJEC

Z ROZPRÁVKY DO ROZPRÁVKY...

štvrtok **4. APRÍL 2013**

VELKÁ ZASADAČKA
MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

MEDZINÁRODNÝ DEŇ
DETSKEJ KNIHY
ROZPRÁVANIE, HRY
A DIVADIELKO O NAJVÄČŠEJ
SLOVENSKEJ ROZPRÁVKÁRKE
MÁRII ĎURIČKOVEJ

ORGANIZOVANÉ PODUJATIE PRE ŽIAKOV PRVÉHO STUPŇA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL